

BUNUL ECONOM

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci.

PROPRIETATEA

„Reuniunii economice în Orăștie“

Apare în fiecare Sâmbătă

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate

Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Semne de înaintare.

În România s'a publicat de curând o statistică oficioasă despre starea în care se află azi în țeară *meseriile și meseriașii*. Cu bucurie vedem adevărindu-se, că această breaslă prețioasă, meseriile, pe care și în România, ca și la noi, Românii le-au desprețuit atâta vreme, și abia în timpul mai nou au început a le îmbrățișa mai de dai Doamne, — azi în Țeară sunt binișor cuprinse de Români și numărul Românilor ce se îndeletnicesc cu ele, e tot mai mare, până, cu timpul le vor cuceri cu totul, ceea-ce am dori să vedem cât mai curând atât în România, cât și pe la noi

S'a făcut statistica de care vorbim, împărțită în două: capitala București s'a luat singură, apoi țeara încolo de sine. Și ia ce s'a aflat:

În 1899 erau în București: 24.000 măestri
În „ „ „ țeară încolo: 142.000 „

Din aceștia erau între cele 142.000: măestri 100.000, calfe 26.000 și învățăcei 15.000, ear' în București erau 19.000 măestri și 5000 calfe și învățăcei.

Se crede însă, că statistica nu e de tot sigură și că au scăpat mulți nețuți în ea, mai ales prin orașe mici, unde jidovimea de frică că va fi pusă la dare, își ascunde numărul calfelor, ba a măestrilor chiar. Și așa se ține că numărul întreg al măestrilor în Țară e de cel puțin 185.000, nu numai 165.000 câți s'au putut conscrie.

Între acești 185.000 de lucrători în brazdele măestriilor, pe noi ne interesează foarte de aproape să știm, *câți sunt azi Românii*, și câți neromâni, ca să vedem gâsi-vom pentru noi înaintare ori scădere?

Și iată ce ne spune statistica: aproape 70% (70 din fiecare sută) a măestrilor sunt azi Români, 17% felu-

riți neromâni (Nemți, Greci, etc.) și 13—14% jidani.

Măsura această o află și foile din România a fi îmbucurătoare, deși nu îndestulitoare încă! Pentru-că Românii făcând 85—90 la sută din locuitorii țării și numai 10—15 la sută străini, ar trebui ca și între meseriași să fie cel puțin 85 sau 90 la sută măestri români și numai 10—15 (nu 30) la sută neromâni.

E îmbucurător însă pentru acum și atâta, căci nu sunt îndepărtate timpurile, când nu erau nici pe jumătate așa! Numai nainte de războiul vama cu Ungaria, prin anii optzeci, Țara era inundată de meseriași cu produsele lor dela noi, încât în Țară meseriile (ca și fabricile) se dezvoltau numai încet de tot. De când însă granițele spre noi s'au închis prin vama cea mare pe lucrurile dela noi, de atunci fabricile și meseriașii în Țara însăși s'au înmulțit rapid și azi vedem numărul și proporția pe care le vedem.

Starea de azi însă a meseriilor și a meseriașilor români în acelea, nu e nici pe departe așa ca pentru viitor cei dătători de ton să nu se mai intereseze prea mult de ele, că s'ar fi dezvoltând acum de sine. Nu. Ca număr meseriașii români se apropie de procentul, pe care trebuie să-l dea în mod firesc, dar privind lucrul din altă latură, mai e încă mult de stăruit și de cultivat aci. Privind adecă lucrurile din punct de vedere al *calității*, apoi găsim că Românii stau prea îndărăt față de străini în meserii. Românii sunt mulți în meseriile de rotari, lemnari, zidari, caldărîmari, căruțași, chirigii, dulgheri, hamali, — așadar' în meseriile mai simple, — dar' sunt prea puțini în meseriile mai gingașe, precum urmează: între 5924 *croitori*, sunt numai 2343 români și 3581 evrei! Între 4410 *cismari* sunt numai 1776 rom. și 2644 evrei! Între 2469 *măcelari*, sunt aproape o mie străini, deci prea mulți! Între

3536 *pescari* sunt peste 1600 străini, deci ear' prea mulți. (Aci jidovi sunt numai 29, ceialalți Bulgari, Ruși, etc.) Între *tâmplarii de mobile*, măestrie mai gingașă, sunt abia 425 români și 1200 străini! Între 1300 *pleuani* sunt abia 230 români! În sfârșit între *modiste* sunt abia 130 românce și 250 străine.

Care va să zică, dacă *ca număr* se și apropie de procentul ce li-se cade în meserii, ca *calitate* mai lasă de dorit și de lucrat. Românii să cuprindă și să cucerească dela străini și meseriile cele gingașe, căci acelea sunt mai bănoase, și numai atunci vom putea zice că neamul ni-s'a ridicat și în privința asta pe treapta ce i-se cuvine, cel puțin în propria sa țară! Și acest lucru se va și ajunge în România, mulțumită guvernelor cari se îngrijesc de înaintarea țării și a neamului în toate privințele. E rău că atari statistice nu au totdeauna și o rubrică comparativă, ca să se vadă deosebirea între timpul cutare când s'a mai făcut statistică, și între cel de acum.

Ear' noi Românii de dincoace, vând înaintarea fraților noștri de dincolo și în cele economice, să prindem tot mai multă nădejde și dragoste de viață în suflet, și să ne silim a ne ridica și noi în toate breslele, ca să nu rămânem ca mâne prea napoi față de trupina din regat a fraților noștri.

Judecătorii noștri. Faptul, că judele de Curie Kormos dela cea mai înaltă judecătorie a țării, a fost descoperit că primea bani dela un avocat din Arad, pentru-ca să-i spriginească toate procesele ce vin dela el la Curie, lucru care a umplut de scârbă pe tot omul drept care are treburi cu judecătorii la noi, a făcut și pe foile maghiare din Pesta să scrie mult asupra acestui fapt. Mai nou a scris un jurist mai de gravitate, Dr. Elvi Ilés Károly, un articol în «Bud. Hirlap», în care arată cum trebuie să fie un judecător,

dacă e să fie adevărat judecător, și anume să fie om *moralicește absolut neatrănător de cineva*, să nu mestece în judecata lui *pretinia* pe care ar avea-o cumva față de unul sau altul din cei veniți naintea judecății lui, să fie totdeauna un *caracter tare*, neînduplecat, nepărtinitor, etc. Și pentru-ca încrederea publicului în dreptatea judecăților să nu se sdrobească cu totul (căci tare clătinată e deja de mult!), el cere, ca fiecare judecător, care a ajuns în încurcături materiale, *s'a îngreunat cu datoriile*, încât e mai ușor de cumpărat cu bani, fiindcă are lipsă mare de ei, *să fie numai decât scos din slujbă*, și anume scoaterea să urmeze, îndată-ce măcar o execuție a fost scoasă asupra lui de oare-care creditor, ceea-ce e semnul că el nu-și mai poate plăti la timp datoriile. Curățind în felul acesta corpul judecătoresc de judecători plini de datorii, deci ușor de cumpărat, poate că se vor mai rări și cazurile de nedreptăți ce se fac la judecătorii prin unii juzi cari sunt siliți a judeca după gustul cutărui ori cutărui pretin ori creditor al său, sau după întervenirea unuia oare-care din aceștia.

Descoperirea ticăloșiilor faptelor judeului dela Curie Kormos trebuie să revolte toate sufletele iubitorilor de dreptate, și pare a fi revoltat în parte și pe a lui Dr. Elvi, cu toate astea e caracteristic cum închee acest jurist maghiar articolul seu din cea mai de frunte foaie maghiară din Pesta. El zice cu toate astea:

«*Să nu mai facem mare șgomot din casul acum descoperit, dar' să tragem din el învețătura*»...

Adecă: tăceți! e mare ticăloșia, dar' tăceți, căci e «ale tale dintru ale tale»...

*

Adevăratul judecător. *Un judecător francez*, membru al celei mai înalte judecătorii franceze, a Curții de cassație, dl Henrion de Pansey, scriind asupra însemnătății judecătorilor, a zis următoarele:

«*Adevăratul judecător*, trăind cu totul numai datorinței sale și fiind oare-cum străin înaintea celorlalte clase ale societății omenesti, *nu se împărtășește nici de patimile acelorora* (adecă a celorlalte clase de oameni), *nici de bucuriile lor, nici de datorințele lor, nici de temerile lor*. Plini de gândul, că el e organul legii, că el e legea viie,

îmbracă un caracter înalt. Moravurile lui sunt, atât în singurătatea odăii sale, cât și înaintea publicului, totdeauna simple și serioase. Disprețuirea luxului și a strălucirii, și deprinderile sale modeste, îl ridică peste ori-ce ispită, și fiindcă ținta lui de pe urmă e: stimarea concetățenilor săi, această stimă i-o dau și lui aceștia. Așa merge el înainte coperit de stima pe care nimenea nu i-o poate tăgădui, acolo unde *știința și morala merg mână în mână!*

Da și prea adevărat! Dar' când va da D-zeu să simțim și noi, că și la noi trăim în o atmosferă atât de nobilă ca cea descrisă aci de idealistul și nobilul jude francez?

Expoziția meseriașilor români din Sebeșul-Săsesc.

Duminea trecută, 28 Iulie n., a fost o zi de rară sărbătoare nu numai pentru meseriașii români din S.-Sebeș, și pentru inteligența și poporul român de acolo, ci și pentru meseriașii, inteligența și poporul din apropiere și depărtare, care cu drag a alergat a lua parte la expoziția arangiată de „Reuniunea meseriașilor români“ din acea localitate. Și cu tot dreptul, căci rar, foarte rar ni-se îmbie astfel de ocațiuni, așa, încât această expoziție a fost abia a doua la meseriașii nostri din Ardeal; prima a fost la 1892 în Sibiu.

Pe când însă la Sibiu meseriașii români din jur au stat departe de sărbările aranjate cu acea ocaziune, la cea din S.-Sebeș ei au alergat din toate părțile și încă într'un număr neașteptat de mare. Dovadă, că își știu chiemarea, că dorul de a se cunoaște unii pe alții și că interesul ce-l au pentru progres, au fost mai presus de toate.

Și întrunirea lor a avut succes! un succes neașteptat, căci s'a făcut un mare pas înainte, pentru a cărui realizare dacă vom stăruî cu trup, cu suflet, în curând vom avea fericirea a ne urca pe treapta cea mai înaltă, pe care au putut ajunge până acuma meseriașii străini. Ajunși odată aci, viitorul nu numai al nostru, al meseriașilor, dar' al întreg neamului românesc, va fi asigurat.

Să vedem acum în liniamente scurte cum au decurs sărbările aranjate în jurul acelei expoziții, și cine și de unde a luat parte.

Sâmbătă seara cu trenul de 8 ore au sosit reprezentanții „Reuniunii meseriașilor români din Brașov“, dnii Ilie Savu, vice-președinte și Dumitru Haller, cassarul.

În ziua următoare, cu trenul de 8 ore dimineața, au sosit exmișii secției industriale a „Reuniunii Economice“ din Orăștie, dnii Petru P. Barițiu, Ioachim Munteanu și Petru Banciu, dimpreună cu membrii dnii Rusalin Ionescu, George Suciuc și Iuliu Munteanu.

Ajunși în S.-Sebeș, am cercetat Casina română, unde se află și sala de cântări și lectură a meseriașilor.

După aceea ne-am dus la hotelul la „Leul de aur“, unde făcând cunoștința dlui G. Tătar, vice-președintele Reuniunii meseriașilor români de acolo, acesta ne-a prezentat reprezentanților brașoveni, cu cari discutând asupra mai multor chestii importante pentru noi meseriașii, ne-am dus să cercetăm expoziția, care se afla într'una din salele școlii gr.-or. La orele 10^{1/2} s'au adunat aci și membrii Reuniunii locale, și astfel cu toții am luat drumul spre gară, ca să întimpinăm pe frații din Sibiu. Ajunși acolo, după o așteptare ca de vre-o 15 minute, trenul sosește în gară, și vedem coborîndu-se dintr'un cupeu vrednicul președinte al „Reuniunii“ din Sibiu, dl V. Tordășianu, încunjurat încă de o mulțime de meseriași din Sibiu, Seliște, Poiana și Mercurea, precum și de o frumoasă cunună de inteligență, domni, doamne și d-șoare.

După un puternic să trăiască la adresa celor sosiți, au urmat salutările și recomandările reciproce. Apoi câte patru în rînd, am grăbit pașii spre hotelul la „Leul de aur“. În decursul acestui drum, privind cu deamănuntul pe noii oaspeți, ochii mi-s'au pironit asupra unei persoane palide, care avea înfățișarea unui om preocupat de multe gânduri grele, și care se vedea slăbit de viforile ce a îndurat în viață, era... cine n'a auzit de numele lui? vestitul martir *Andrei Balteș*, care de sigur că și acum se cugeta la suferințele ce are să mai îndure încă cât de curînd timp de 1 an și 3 luni. Și asta a fost doar' cauza și la aceea, că în tot timpul cât am petrecut împreună, a stat tot cam la o parte de grosul mulțimii, gânditor, ear' nu precum îl știam nu cu mult înainte, mereu zimbitor și însuflețit.

Am văzut apoi pe vrednicul și tânărul vice-președinte dl George Popo-

nea, pe cassarul Floria Crucița, pe frații Moga, Constantin Dragoș, Nic. Bratu, St. Duca, N. Ișan, I. Răcean, pe d-na Moga, d-șoarele S. Hențescu și E. Grecu, dintre inteligență pe dnii: I. Hențescu, Dr. V. Dan, Ieronim Preda, P. Dan, I. Simtion, E. Vințeler, Munthiu, Bena și C. Popescu.

Ajunși în grădina hotelului, președintele Reuniunii locale dl Zevedeu Murășan ne-a binevenat printr'un mic discurs.

A urmat apoi prânzul. După aceasta președintele Reuniunii din Sibiu a predat v.-preș. Tătar cărțile donate de meseriașii sibiieni celor din S.-Sebeș.

În urmă s'a compus juriul pentru examinarea expoziției și premiarea obiectelor. În el au fost aleși vice-preș. Reuniunilor reprezentate și câte un membru al lor din fiecare branșă.

Astfel constituiți, am plecat în corpore spre școală, unde se afla expoziția.

Juriul, după-ce a examinat toate obiectele expuse, s'a retras într'altă sală, pentru a delibera asupra premiilor.

Venind apoi de nou în sala de expoziție, a cetit numele exponenților premiați în bani, precum și al celor premiați numai cu diplome și cu diplome cu laudă.

Observ aci, că cu bani au fost premiați numai învățăceii, ear' cu diplome sodalii și măiestrii. Aceasta din motiv, ca să-i îmbărbăteze pe cei dinții la învățarea desăvârșită a meseriei lor, de care le atîrnă viitorul.

Pentru industria de casă a fost premiată o singură față.

Acestea terminate, a luat cuvântul v.-preș. Tătar mulțumind celor de față pentru interesul ce l-au arătat față de expoziție, apoi dl P. Dan, aducând mulțumite și laude la adresa comitetului arangiator.

În decursul acestora au sosit 2 telegrame, una dela mai mulți tineri din Sibiu, ear' alta dela președintele Reuniunii din Cluj, V. Podoabă. Tot atunci au mai sosit din Orăștie dnii V. N. Bidu, com., și Nic. Opincar, măcelar, precum și mai multe d-șoare și tineri.

În cele din urmă ne-am retras cu toții în o altă sală, unde s'a dat curs liber ori-cărei discuții ce ar avea de rezultat progresarea, înflorirea și bunăstarea noastră a meseriașilor.

Țin aci să amintesc, că la începutul acestor discuții a sosit și președin-

tele înființându-se Reuniuni din Alba Iulia dl Dr. Alex Fodor.

De president a fost aclamat dl Dumitru Haller, ear' de secretar dl Pompiliu Dan, publicist.

Chestiile de mai mare importanță ce s'au desbătut aci sunt cam următoarele:

Constituirea unui birou central cu sediul în Sibiu, care să întreprinză toți pașii necesari în scopul înființării unei foi pentru meseriași.

Dela acel birou să emaneze orice întreprindere folositoare Reuniunilor.

Ca în fiecare an, dacă e posibil, să se aranjeze în diferitele centre câte o expoziție locală.

Fiecare Reuniune deja existentă precum și cele-ce se vor mai înființa, să trimită biroului central an de an câte un raport asupra activității sale, și ca în timpul cel mai scurt să facă fiecare Reuniune câte o statistică și s'o trimită biroului central.

Și mai presus de toate s'a exprimat dorința, că ar fi bine, ca după-ce s'au făcut mai multe expoziții locale, să se aranjeze una generală, la care să fie reprezentate atunci toate Reuniunile, și cu care privilegiu să se țină apoi și un mare congres de meseriași și comercianți.

Adunarea și-a ținut apoi de datorie a expeda câte o telegramă de felicitare și mulțămire binefăcătorilor meseriașilor, astfel s'au trimis Exc. Sale Metropolitului Ioan Meșianu, II. Sale Episcopului N. Popea, asesorului consistorial N. Cristea, protopresbiterului Bartolomeiu Baiulescu, preș. „Reuniunii Economice din Orăștie“, Dr. I. Mihu, dlui N. P. Petrescu din Brașov și preș. „Reuniunii meseriașilor rom. din Cluj“ dlui Bas. Podoabă.

Pe la orele 7 ne-am împrăștiat apoi cu toții, ca la 8 ore de nou să ne întrunim în pavilionul din grădina hotelului la „Leul de aur“, unde s'a ținut concertul.

Punctul prim și cel mai reușit din program a fost: „Cântecul marinarilor“, cor bărb. de Flondor; a urmat apoi poezia „Nebunul“ de G. Coșbuc, decl. de I. Sêrbu; și tot astfel înainte: o cântare și o declamare, cari toate au succes peste așteptare; mai ales mult haz a produs în public anecdota populară „Țiganul fricos“, decl. de I. Crăciun, care la freneticele aplause ale pu-

blicului a fost silit să se urce de nou pe podiu, mai predând două piese.

Pentru reușita strălucită a concertului laudă să cuvine în primul loc dirigentului corului, dlui Pavel, apoi coriștilor înșiși.

Exhauriat fiind programul concertului, după o mică pauză a urmat dansul, care a durat cu mare animositate până târziu dimineața.

Pe la miezul nopții s'a întins o mare și frumoasă masă în mijlocul pavilionului, când președintele Reuniunii dl Zevedeu Murășanu a ținut și un toast, căruia i-au urmat și altele.

Pe la 2 ore Sibienii luându-și rămas bun au plecat spre casă ducând frumoase suveniri cu sine.

După acestea de nou s'a încins dansul; ear' pe la orele 4 luându-ne adio dela Sebeșeni, Brașoveni etc., am plecat și noi Orăștienii spre casă, cu dorul ferbinte, ca cât mai des să ne vedem întruniți în astfel de număr frumos și cu astfel de scopuri, cum ne-am întrunit la S.-Sebeș, dorind totodată, ca ideile ce ne-au preocupat aci să le vedem cât mai curând realizate.

Orăștianul.

O recunoaștere stoarsă.

Iată ce scrie între altele, despre această expoziție, foaia maghiară „Budapesti Hirlap“ dela 21 Iulie:

»...Expoziția industrială arangiată de reuniunea meseriașilor »*Andreiana*« s'a deschis ca primul fapt al acțiunii economice politice române despre care vi-am scris (Scrise adecă același corespondent acestei foi, că Românii să pregătesc de mișcare mai serioasă pe terenul economic și industrial, ca întărindu-și întâi bazele economice, bunăstarea, să se poată apoi avânta și la mișcări politice mai de-așa.)

»Intâia expoziție industrială curat românească, ca și aceasta, a arangiat-o Reuniunea meseriașilor români din Sibiu în 1892 la jubileul de 25 ani ai Reuniunii. Cea din Sebeșul-săsesc e dar' a doua de acest fel. Interesant e a ști, că în Sebeș, unde azi au arangiat această expoziție, *destul de frumoșică și vrednică de luare aminte*, nainte cu 25 ani nu era nici un singur măestru român, ba după spusele măestrilor saș de acolo, nici ucenici de măestrie nu

erau (români). Și pe fostul fundus regiu cam așa era starea peste tot locul. Înainte cu 25—30 de ani, afară de cojocărit, încolo cel mult câte unul se deda ici-colea cu măestria, iar azi măestrii români sunt concurenți ce se întăresc zi de zi față de măestri sași și unguri chiar în Brașov și în Sibiu!

»E vrednic de luare aminte rolul pe care preoțimea română l'a jucat în crearea meseriilor române. Reuniunile de meseriași române, aproape fără deosebire ei le-au organizat, ba și cea mai mare a învățăceilor români de meserii, ei (preoții) i-au așezat pe la măestri sași și maghiari. După-ce au învățat meșteșugul, ei i-au așezat apoi ici și colo și încurajau poporul ca să cumpere dela noii măestri români. Și în fruntea reuniunii dela Sebeș stă un preot, în persoana dlui Zevedeu Murășan. El s'a întrepus ca să se facă această expoziție, și el a deschis-o în salele mari și frumoase ale școlii române. În vorbirea de deschidere a pus la inima poporului român, ca să sprijinească pe măestrii români, căci numai întărirea clasei măestrilor români va întări poporul și-l va putea apăra față cu atacurile numeroase ale dușmanilor sei. Murășan n'a spus că din cine stau acei numeroși dușmani ai poporului român, dar' ascultătorii au ghicit că pe cine au a înțelege sub aceea, și asta și noi o știm fără multă spargere de cap; — zice corespondentul maghiar.

»In expoziție au trecut mai tare lucrurile, cari fiind de folos poporal, au aparținut încâtva industriei de casă. *Cusăturile și țesăturile române precum și cojocăria, au fost reprezentate prin bucăți surprinzător de frumoase!* Foarte frumoase au fost produsele de lăcătușie și ferărie. Unele lucruri au fost într'adevăr foarte frumoase alcătuirii ale lăcătușitului artistic. Astfel o masă de flori gătată din fer lucrat pe care a expus-o un ferar din Orăștie.

»Expoziția care a ținut 6 zile, a fost închisă de arangiatorii ei, cu acea convingere, »că poporul român are viitor și în arta industriei de mână«.

Ziarul maghiar încheie apoi iarăși cu unele reflexiuni politice, pe cari nu le mai reproducem.

Pregătirea locului pentru sămânarea grâului.

„A murit regele, să trăească regele!“ A rămas de pomenire această zicătoare, care s'a rostit odinioară cu prilejul morții unui rege francez. „A murit regele“, și fiindcă țara nu putea fi fără rege, s'a zis cu drept cuvânt „să trăiască regele“, adică regele ce trebuia să iee fără amânare frânele cârmuirii în locul regelui răposat.

Această zicătoare se potrivește foarte bine și în ce privește cultura grâului, care cu drept cuvânt se poate numi regele plantelor, adică planta cea mai de frunte în economie, pe cum regele e persoana cea dintâiu în țară.

Holdele încă nu sunt secerate pretutindenea, și parte din ele sunt necărate de pe câmp și neîmblătite. Cu toate aceste, atât noi cei-ce stăruim mereu pentru îmbunătățirea economiei, cât și înșiși plugarii, trebuie să începem din nou cap de rînd făcând pregătirile de lipsă pentru cultura viitoare a grâului. Ca și când ai zice: regele încă nici nu s'a răcit, și altul trebuie să-i iee locul.

Noi sămănăm grâul și acum aproape numai în ogoare. Cea dintâiu arătură (ogorirea) am făcut-o în Maiu sau la începutul lui Iunie. Sunt de tot puțini plugarii, ce obicinuesc a face ogorul din toamnă; cu toate-că o astfel de lucrare e nespuse de binecuvântată în urmările sale. Arătura a doua (întorsul) se face pe la sfîrșitul lui Iunie sau în Iulie. Înainte de întors, e foarte folositor, să se grape locul bine cu o grapă ascuțită; pentru-că cu chipul acesta se stîrlesc buruienile și se măruntesc brușii.

Arătura a treia se face pe la sfîrșitul lui August sau pe la începutul lui Septembrie, adică „între Sântă-Mării“, și atunci urmează și sămânatul.

Rău din samă afară lucră aceia, cari nu fac ogorul, întorsul și sămânatul la timp. Amânarea acestor lucrări este de obicei foarte păgubitoare, îndeosebi amânarea ogorului; căci numai lucrându-se la timp, pământul se poate coace cu desăvîrșire și se pot stîrpi buruienile, ear' gunoiul, ce s'ar fi pus sub brazdă cu prilejul facerii ogorului, se poate și el descompune până toamna.

Frații plugari știu, că în ogor

grâul de obicei isbutește bine. De aceea și țin morțiș la el și a treia parte a locurilor de arat o lasă an de an ogor sterp.

Și totuși modul acesta de lucrare nu e cel mai potrivit. De s'ar face grâul cât de bun, e vorba, că roada aceasta o agonisim numai în al doilea an, adică o singură roadă în doi ani.

Ori-cine poate să priceapă, că o singură roadă în doi ani nu e îndesulitoare și nu răsplătește munca și cheltueala plugarului. Tocmai de aceea oamenii luminați nu mai stau în chibzuri, ei au rupt-o cu trecutul și ogor sterp nu mai lasă. Și așa ar trebui să facem toți.

Avem pilde vrednice de a fi luate în samă, că puterea pământului nu se slăbește prin cultură neîntreruptă, adică fără a mai lăsa ogor. În multe comune cu locuri de arat puține, cum sunt unele la poalele munților, agrii sunt împărțiți numai în două părți, cari se cultivă an de an, odată cu grâu, altădată cu cucuruz. Anume: toamna, îndată după culesul cucuruzului, locul se paște timp de o săptămână sau 10 zile; după aceea pe dată se ară, se curăță de coceni (tulei) și de burueni, și se sămână cu grâu de toamnă. În vara viitoare, după secerat, miriștile se pasc, și în primăvara cealaltă locul se sămână cu cucuruz, pentru-că în toamna următoare să se samene din nou cu grâu. Schimbarea e vecinic aceeași, cum se vede din tabela ce urmează:

1. grâu	2. cucuruz
3. cucuruz	4. grâu
5. grâu	6. cucuruz
7. cucuruz	8. grâu

Cu toate-că pământul de sub munte nu e din cele mai bune, totuși lucrându-se bine, și în deosebi gunoindu-se tot la al doilea an, el produce în mod mulțumitor atât grâu cât și cucuruz; de ogor nu se pomenește, ca acolo unde sunt așa numitele trei hotare.

Din pilda aceasta putem învăța că de ogorul sterp tot la al treilea an ne putem lipsi, și e de datorința noastră să ne lipsim, pentru-că să putem înainta în cele economice.

Spre acest sfîrșit locurile de arat

ar trebui împărțite, nu în trei, ci s. p. în patru părți asemenea de mari.

Unde hotarul comunei e comasat, ar fi păcat de D-zeu să se mai poarte ecocomia de trei hotare. Unde însă hotarul n'ar fi încă comasat, și acolo prin înțelegere obștească se poate rupe cu trecutul. Și adecă, cum? Locuitorii din comună aduc hotărîrea de a nu mai lăsa ogor, astfel, ca fiecare locuitor să-și poată întrebuița an de an toate locurile sale, multe puține, câte le are, fără nici o împedecare.

Pentru întocmirea potrivită a economiei fiecare plugar ar trebui să aibă înaintea ochilor următoarele: din locurile sale de arat va face 4 părți asemenea, și va purcede la cultivarea lor după-cum se vede în tabela ce urmează:

Anul	Impărțirea.			
	Locul 1	Locul 2	Locul 3	Locul 4
1	Cucuruz	Orz sau ovės cu trifoiu	Trifoiu	Grâu
2	Orz sau ovės cu trifoiu	Trifoiu	Grâu	Cucuruz
3	Trifoiu	Grâu	Cucuruz	Orz sau ovės cu trifoiu
4	Grâu	Cucuruz	Orz sau ovės cu trifoiu	Trifoiu.

Cine are s. p. de toate 4 locuri de arat în cele trei hotare de până acum, va sămăna 1 cu cucuruz (la primăvară), altul cu orz și trifoiu (în această toamnă), al treilea s. p. cu mazărice (la primăvară) și al patrulea cu grâu (în această toamnă). Ear' pe viitor se va ținea rîndul din tabela de mai sus.

Cu chipul acesta fiecare plantă premergătoare îmbunătățește locul pentru cea următoare și gunoiu s'ar da pământului când are să urmeze cucuruz, adecă numai la al patrulea an. De ogor n'ar mai fi trebuință.

Ovėsul și trifoiul, ce am agonisi pe calea aceasta, ar fi de valoare cel puțin întreit mai mare decât tolosul ce azi aduc ogoarele.

Urmarea binecuvântată și grabnică a acestei schimbări în purtarea economiei ar fi: puțină de-a ținea vite mai multe și mai bune, a produce gunoiu mai mult, și astfel a putea gunoi mai bine nu numai locurile de arat, ci și livezile, și în chipul acesta a spori fără întârziere venitele și bunăstarea.

Supunem bunei chibzuiri a cetitorilor nostri aceste sfaturi, și îi sfătuim a se împretini cu ele, și a le urma.

Fênațele.

Atât satele cât și orașele și-au avut din vechime fênațele lor, în anumite părți ale hotarului. De când însă s'au introdus comasările, împregiurările s'au schimbat, și unele comune au rămas fără fênațe naturale a avea bune.

Se știe, că pentru fênațe se cere pământ ceva mai ravên decât pentru locurile de arat. Și, prin comasare, în multe locuri, hotarul s'a împărțit astfel, că pământul cel mai potrivit pentru fênațe s'a venit numai la o parte a proprietarilor, ear' cei mai mulți au primit locuri mai puțin potrivite pentru fênațe, unii chiar locuri rele.

De altfel fênațele ocupau odinioară o parte mult mai însemnată a hotarelor; ele însă s'au spart treptat, prefăcându-se în arături, și ele se sparg mereu. Prin modul acesta de cultură nu se înaintează economia; din contră, se lucră tocmai în paguba ei. Cel mai potrivit raport între fênațe și arături este când fênațele fac jumătate sau barem a treia parte din locul menit pentru arat. S. p. dacă o comună are 3000 jug. de pământ pentru arat și fênațe, 1500 jug. din acelea sau barem 1000 să fie întrebuițate ca fênațe. Raport potrivit este și când fênațele fac a patra sau a cincia parte din suprafața arăturilor, și anume în cazul de față 750 sau 600 jug. Dacă însă fênațele sunt mai puțin decât a șasa parte a locurilor de arat, în cazul de sub întrebare 500 jug., raportul e nepotrivit, și lipsa nutrețului din fênațele naturale trebuie suplinită prin producerea de nutreț măestrit: trifoiu, lupternă, mazărice, napi de nutreț, ș. a. În cas contrar nu se pot ținea vite în număr de ajuns, vite a avea bune și de preț.

Comunele cu fênațe naturale bune și în raport potrivit cu locurile de arat au puțină de a da înainte în privința economiei. Nimic nu cere așa lucru puțin ca cultura fênațelor naturale. Nici arat, nici sêmênță, nici săpat, adesea nici barem gunoiu, și grăpat; nimic din toate aceste. Abia cositul, uscatul și căratul fênelui și otăvii. Și totuși, pe lângă o muncă așa de puțină, de pe fênațele bune se iau câte două și trei roade — fên și otavă — ear' primăvara și toamna pășune adesea destul de îmbelșugată.

Cât lucru nu cere cultura grâului, cucuruzului ș. a. în asemănare cu facearea fênelui și otăvii! De aceea fênațele multe și bune sunt o adevărată binecuvântare pentru ori-ce comună. Unde aceste nu lipsesc, se pot crește cu înlesnire vite multe și frumoase; ear' vitele bune se plătesc în ziua de azi mai bine decât bucatele.

Firește că prin îngrijire fênațele bune se pot face și mai bune. Punând în serviciul lor grapa de muschiu, și atingându-le din când în când și cu ceva gunoiu, unde e cu puțință, udându-le, roada se poate îndoi și întrei.

Sunt și fênațe de neînsemnată valoare. Intre aceste se numără multe fênațe de pe dealuri și de prin văi. Cele dintâiu abia dau câte o cositură, și aceea de prost soi. Cele de al doilea dau două, poate, și trei cosituri; dar' și aceste de soi cât se poate de prost: pipirig și rogoz. Cele mai multe din ele s'ar putea schimba, prin facerea șanțurilor de scurgere, sau prin plantațiuni de arbori în fênațe cât de bune.

La astfel de lucruri ar trebui să se gândească mai înadins și mai adeseori oamenii nostri. Timpul spre acest sfârșit nu lipsește; nu, mai ales primăvara de timpuriu și toamna târziu; ear' unde se pun cu inimă pe lucru locuitorii unui sat, câte lucruri bune nu pot ei face!

Unde lipsește raportul potrivit, de care am făcut pomenire, între fênațe și arături, oamenii trebuie neapărat să se pună pe cultura plantelor de nutreț. Fără acest mod de cultură, ce e drept mai costisitor, nu e cu puțință a ne smulge din brațele lipsei și neaverii. Peste tot trebuie să ne întoarcem privirile mai cu tragere de inimă și mai cu pricepere spre fênațe; căci ele sunt razimul culturii vitelor și ajutorul cel mai prețios al plugăriei.

ȘTIRI DE TOT FELUL

Noi profesori seminariali. În ședința plenară extra-ordinară a Consistoriului archidieceșan, ținută Mercuri, au fost aleși, scrie „Tel. Rom.“, profesori la seminariul teologic-pedagogic cu totalitatea voturilor concurenții Dr. Vasilie Bologa, George Proca și Nicolae Vătășan, fiind considerați, dintre opt concurenți, numai cei cu diplomă. Tot în ședința de Mercuri s'a făcut și ale-

gereea exactorului consistorial, fiind ales cu majoritate de voturi concurentul Victor Fincu.

Ploaie cu grindină a căzut în ziua de Sft. Ilie asupra Orăștiei și jurului. Până la amiază a fost căldură mare, de nesuferit, ca de mai multe zile, ear' după amiază la ora 1 $\frac{1}{2}$ a venit repede, pe neașteptate, furtuna, isbind o ploaie mare cu grindină care a ținut peste un sfert de oră. Au căzut fire de grindină și de mărirea nucilor. După aceea, peste vre-o oră, a urmat mai liniștită o ploaie bogată și aducătoare de mană pentru bieții economi, cari acuși desperaseră de căldurile cele mari cari de săptămâni ardeau țarinele și primejduiau buna dezvoltare a plantațiilor.

Speculă — nereușită. Cismarul Balogh din Orăștie, fiindu-i casa cam slăbută, și-a pus de gând să zidească una nouă. Spre acest scop a alergat după caventi prin oraș, ca astfel să ridice dela o bancă oare-care suma necesară. Inse fără nici un rezultat. Supărat de acest lucru și-a făcut o idee criminală în cap. Anume în conțelegere cu femeea sa, într'una din zilele trecute s'a pus și a scos toate obiectele din casă, îngropându-le în grădină, după aceea au dat foc la casă și au plecat în oraș, în credința că casa va arde. Este de notat, că casa a fost asigurată, și în chipul acesta e voit să stoarcă bani dela banca de asigurare ca să zidească una nouă. Dar' specula nu i-a reușit, căci vecinii au descoperit mișelia, și au localizat focul. Dl cismar și femeea se află acum la răcoare.

Vedenie teribilă. În Stockholm s'a petrecut săptămâna trecută ceva teribil. În portul mare al orașului stăteau mai multe corăbii, dintre care unele gata de plecare, altele sosite încărcate, așteptând a fi descărcate. Pe marea corabie americană «*Luise Adelaide*» sosiseră încărcate cinci mii de tone de petrol. Când oficanții portului s'au suit pe corabie ca să revază marfa de pe ea, pentru socotirea vămii, cum, cum nu, petrolul a luat foc și o detunătură puternică a zguduit marea și țermurii pământului, și într'o clipită părțile de sus ale corăbiei au fost aruncate în văzduh, și un foc uriaș se arunca vâl-

vătăi din vasul puternic, aprins Zece matrozi (soldați de ai corăbiei), patru oficiali de vamă și un călăuz au fost omorâți pe loc, iar ceilalți răniți greu. Corăbiile vecine au scăpat să fugă departe de locul sinistrului. Indată marea s'a umplut de petrol, focul îl cuprinsese tot și ardea marea până la mari depărtări. Pe țermi se află marea fabrică de corăbii, numită Findoba. Petrolul arzând pe mare a ajuns și până la această fabrică, a aprins lemnul din prejurul ei și în scurtă vreme și fabrica toată a fost cuprinsă de flacări. Era o vedenie groaznică. Suluri puternice săreau flacările din corabia aprinsă în mijlocul mării, valuri de foc era marea, și stilp fioros de flacări și fum dădea fabrica arzând pe țermi.

Din Londra. Un ziarist din Pesta petrecând de curând în Londra, își descrie impresiile ce i-au lăsat acest cel mai mare oraș din lume și poporul său. Dăm, drept curiosum, câteva șire din descrierea numită:

În zilele acestea ploioase, nițel neguroase, am stat acasă și vă descriu ce am văzut și studiat în Londra.

Întâiu și întâiu am cunoscut aici o națiune mare, care trăește în sine și unii pentru alții. Englezii sunt o națiune atât de mare și care întru atâta își simte puterea, că nici nu simte lipsa să învețe altă limbă. La ladyk-ii englezi, limbile franceză și germană, sunt mărunțuri; ei n'au lipsă de ele. Clasele cele foarte bogate, țin ce-i drept crescătoare franceze prin casă, dar' numai pentru ca să afle dela dênsele moda franceză.

Damele engleze sunt de două feluri: sau foarte-foarte cu *chic*, sau fără nici un gust. Au formă din samă afară frumoase, și care-'s trumoase, apoi sunt foarte frumoase. Ținuta le e vînjoasă, elastică, se vede că fac mult „sport“ (călărit, bicicletat etc).

În teatre merg sara totdeauna în haină de petrecere; chiar pe bilete e scris: „toileta de petrecere e indispensabilă“, și de-aceea teatrele lor au totdeauna înfățișarea pe care a noastre numai la anumite reprezentațiuni de gală. Bărbații fără deosebire în frac; chiar și pe galerie, care e loc tare elegant, sunt așa; parter-ul e cel mai elegant! Întreg parter-ul stă din 8—9 șire. Damele vin pururea încărcate cu scumpeturi fabuloase și cu flori. Pe cei mai frumoși

oaspeți adunați la un loc, aici i-am văzut în viața mea.

Am fost pân'acum în 18 teatre. Cel mai strălucit e „Wyndehms theatre“, în care o loge e cu 73 fl. 30 cr. pe sară. Sunt și mai lesne, cu — 37 fl. 30 cr. Un loc de șezut în parter, e cu 6 fl. 30 cr. Bilet mai ieftin, nu se află. Decorațiunile și jocul, sunt în toate teatrele neexceptionabile. Disciplina e mare; sufler nu este; sau poate să fie undeva pe după culise, urmărind mersul jocului, dar' publicul nu-l vede nici îl aude vre-odată. Asta mărește mult ilusia. Jocul e foarte fluent, elastic, succes. Dar asta e și natural, căci o piesă se joacă luni întregi într'una, ba și anul deplin! (Și totdeauna are public).

Mi-a plăcut un lucru mult: Fiecare teatru își are pe favoritul său între actori, pe care îl primește cu aplause la venirea pe scenă, dar' cultul primadonelor nu este! Personalul de cor joacă rol ca și primadonele de însemnat, și adesea trebuie să cauți după eroul principal, căci el nu se scoate mereu la iveală, înainte, ca la noi, ci stă pe unde se nimerește în chip firesc. Nici front cătră public nu fac, ci fiecare stă precum cere jocul firesc. Personalul corului nu cochetează cu publicul, ci joacă, cântă, cu toată pasiunea, par'că fără a ști că e și un public de față. Etc.

Și precum cu admirațiune vorbește de public, de oraș și de teatre, așa scrie și despre alte lucruri văzute și experiate la Londra.

Cetatea Hunedoara — cadou! Din prilejul visitei micului archiduce Carol pe la Hunedoara, ziarul «*Déva és Vidéke*» sulevează ideea: n'ar fi consult oare, ca cetatea Hunedoarei împreună cu pădurile ce îi aparțin să fie donată archiducelui Carol? În cazul acesta în curs de câțiva ani s'ar putea face în puternicii codri un excelent revir de vênat, ear' cetatea ar putea fi restaurată și adaptată pe spelele statului și ale curței. Astfel, în timp ce fiitorul moștenitor prin aceasta ar căpeta proprietăți în cele mai romantice regiuni ale țării, cetatea Hunedoarei ar fi mântuită de pustiire.

S'a pierdut un băiat. Cu ocaziunea tégului de vite din Alba-Iulia, ținut la 24 Iulie, feciorașul de 17 ani

Mihail Hirbea al lui Gerasim Hirbea, primar în Cristești, s'a perdut. Băiatul e negricios la față și nu vede bine cu ochiul stâng. — Sunt rugați domnii preoți și primarii comunali să fie cu atențiune la străinii cari vor trece prin comunele lor și aflând pe fiul perdut, să binevoiască a scrie tatălui seu: Gerasim Hirbea în Havasgyógy (Cristești) p. u. Tövis, ori parochului de acolo Mateiu Morușca.

Petrecere. Corul bisericii gr.-or. din Deva arangiază o Producțiune teatrală în 3 August st. n. 1901 (adecă în ziua târgului mare, târgul de se cere) în sala „Redout“ din Deva. Prețul de intrare: de persoană loc I. 2 cor., loc II. 1 cor. 40 fil., loc III. 1 cor., parterre 80 fil., galerie 40 fil. Venitul curat e destinat în favorul reparării bisericii din Deva.

Se vor preda piesele: „Pălăria Ceasornicarului“, comedie într'un act de Mdm. Emile de Girardin, localisată de A. G. N. și „Biletul de Tramvai“, comedie într'un act de Grigorie Măruntianu.

Fioroasa ciună, precum scrie o foaie din România, a început a se lăți în chip înspăimântător în Constantinopol. Guvernul turcesc a hotărât a o stîrpi așa, că pe fiecare bolnav, cum află că s'a îmbolnăvit, îl iau iute și-l aruncă în mare! Fioros.

O nouă boală a viilor. Din Oradea-mare se anunță, că pe acolo s'a ivit pe vițele de viie o nouă boală. Boala o formează un burete, care nimește strugurii. Până acum încă nu s'a aflat un mijloc de stîrpire a acestor bureți. Este temere, că boala va lua tot mai mari dimensiuni.

Desideriu Szilágyi, fostul ministru, care ca ministru de justiție pornise contra Românilor vestitul proces al Memorandului, a murit în 31 Iulie, de gută, în Pesta.

Era vorbă că bătrânul Krüger umblă cu gândul să înceapă pertractări de pace cu Englezii, mai ales acum după-ce i-a murit și soția, dar' știrile mai nouă spun că nu, că e hotărît a îndemna pe Buri la războiul mai departe.

Pomii primejduiți! Dela Kecs-kemét vine știrea, că s'a descoperit un fel de filoxeră a vișinelor, niște bureți potopitori, ziși *monilia*, care strică așa de tare la vișini, cireși și pruni, ca filoxera la vița de viie. Și apărarea de această boală a pomilor e grea. Nici nu se știe sigur leacul ei.

Un orologiu miraculos. Franz Rohacek, un ciasnornicar boem din Chicago, a terminat după douăzeci ani de lucru un orologiu miraculos. Rohacek era unul dintre primii giuvaergii din Chicago, dar' în 1880 se retrase din acest negoț. În acea epocă îi venise ideea unui ciasnornic uriaș și se puse pe lucru. Acum opera e terminată. Complicata mașină e înaltă de 18 picioare și măsoară 15 picioare în circumferență la basă. În față ciasnornicul are patru cadranti. Unul cu 12 ore, altul cu 24, altul pentru zilele anului, lunile și săptămânile, ear altul spre a arăta mișcarea pământului și a altor planete împregiurul soarelui, reprezentat printr'un glob electric roșu. Acest ciasnornic arată fazele lunii, și toate mișcările pământului cu o exactitate astronomică. Representă diferite persoane, ce se arată la fiecare două minute, și printre acestea sunt: președinții Stateilor Unite dela Washington până la Mac-Kinley, Unchiul Sam, Colombo, Dewey, Franklin, un indian și o femeie reprezentând America.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Pentru repararea bisericii gr.-or. din Deva au contribuit la mâna subscrișului următorii domni:

Dr. Aurel Munteanu, avocat în Orăștie 100 cor., Dr. Silviu Moldovan, avocat în Orăștie 50 cor., Dr. George Vilt, vice-inspector reg. școlar în Deva 50 cor., Dr. Enea Draia, avocat 20 cor., Ioan Mihaiu, mare proprietar 20 cor., Iosif Orbonaș, pretor 5 coroane, Emil Pap, locotenent 5 cor., Dr. Stefan Erdélyi, medic 5 cor., toți din Orăștie; Atanasiu Roșu, notar 5 cor. și Virgil Olariu, candidat de avocat în Orăștie 5 cor. Suma 270 cor.

Primească marinimoșii donatori și evlavioșii credincioși sinceră mulțumită

pentru marinimositatea d-lor față de sf. noastră biserică din Deva.

Dumnezeu să le răsplătească.
In numele comunei bisericesti gr.-or. române din Deva.

Deva, 21 Iulie n. 1901.

George Romanul,
protopresbiter.

Din însărcinarea „Reuniunii Economice“:
Editor și redactor responsabil: Ioan Moța.

395—1901. kir. végr. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróság 1901. évi Sp. II. 216 számú végzése következtében Dr. Draia Eneas ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ tpénztár javára Murg Petru I. Ioanes ellen 116 kor s jár. erejéig 1901. évi február hó 5-én toganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 670 kor. becsült következő ingóságok u. m.: szarvasmarhák, lovak és szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbíróság 1901. évi V. 368 számú végzése folytán 116 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi július hó 25. napjától járó 8% kamatai, 1/8% váltó díj és eddig összesen 56 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig Maris Iosif lui Gligor lakásán Máda községben leendő eszközlésére 1901. évi augusztus 13. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik sé ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igerőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógyon, 1901. évi július hó 29. napján.

RUSZULY IMRE

kir. bir. véghr.

Țigla neagră și roșie!

La subscrisul comerciant în Șibot (Alkenyér) se află de vânzare țigla neagră și roșie, de cea mai bună calitate, cu prețuri moderate, și anume **mia de la 13 fl. până la 40 fl.!**

Alegere bogată.

Rog pentru numeroase comande.

Stație de drum de fer în loc.

Const. T. Viorel

Comerciant în Șibot (Alkenyér).

2—2

713—1901. kir. végrh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alolirótt kir. bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az «Ardeleana» pénz és hitelintézetnek Sibisan Vasilie és társai romoszi lakosok elleni 58 kor. tőke, ennek 1900. évi 29/II-től 6% kamatai 27 kor. 78 fill. ediggii ezuttali 3 kor. 90 fill. árverés kifizetési költségek erejéig kielégítésként le és felülfoglalt és 660 koronára becsült lovak, ökrök, és kocsii birói árverésen elfognak adadni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1901. V. 502/2 számú végzése folytán Romoszon adosok lakásán leendő eszközzésére határidőül 1901. évi augusztus hó 26-ik napjának délutáni 2 órája tüzetik ki, a midőn is a fentti ingók esetleg becsáron alol is, azonban csakis készpénz mellett fognak eladatni, a befolyandó vételár pedig birói letétbe fog helyezettetni.

Kelt Szászvároson, 1901. évi július hó 28-án.

RÁCZ ÁRPÁD,
kir. bir. vég.

714—1901. végrh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alolirótt kir. bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az «Ardeleana» pénz és hitelintézetnek Petruska Gligor és társai kudzsiri lakosok elleni 120 kor. tőke, ennek 1900. évi 5/I-től 6% kamatai 22 kor. 38 fill. ediggii, ezuttali 3 kor. 80 fill. árverés kifizetési költségek erejéig kielégítésként le és felülfoglalt és 810 koronára becsült ökrök, tehén és tinok, birói árverésen el fognak adadni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1901. V. 499/2 számú végzése folytán Kudzsiron adosok lakásán leendő eszközzésére határidőül 1901. évi augusztus hó 24-ik napjának délelőtti 8 órája tüzetik ki, a midőn is a fentti ingók esetleg becsáron alol is, azonban csakis készpénz mellett fognak eladatni, a befolyandó vételár pedig birói letétbe fog helyezettetni.

Kelt Szászvároson, 1901. évi július hó 28-án.

RÁCZ ÁRPÁD, kir. bir. vég.

681—1901. kir. végrh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alolirótt kir. bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az «Ardeleana» pénz és hitelintézetnek Florean Iuon és társai kosztesdi és szerekai lakosok elleni 98 kor. tőke, ennek 1901. évi 30/XII-től 6% kamatai 42 kor. 90 fill. ediggii, ezuttali 3 kor. 90 fill. árverés kifizetési költségek erejéig kielégítésként le és felülfoglalt és 1303 koronára becsült ökrök, üsző, sertések, szarvasok és egyéb ingók birói árverésen el fognak adadni.

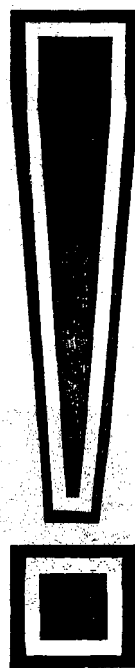
Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1901. V. 424/2 számú végzése folytán Kosztesden és szerekai adosok lakásán leendő eszközzésére határidőül 1901. évi augusztus hó 17-ik napjának délelőtti 8 és délutáni 2 órája tüzetik ki, a midőn is a fentti ingók esetleg becsáron alol is, azonban csakis készpénz mellett fognak

eladatni, a befolyandó vételár pedig birói letétbe fog helyezettetni.

Kelt Szászvároson, 1901. évi július hó 28-án.

RÁCZ ÁRPÁD, kir. bir. végrh.

În timpul de vară

este mai consult, a
te aprovisiona, a-ți
completa și per-
fecționa diferitele
tipărituri.

Efectuiri de tipări-
turi moderne, fru-
moase și prețioase

se asigură prin

„Minerva“ inst. tipografic,
societate pe acții în Orăștie (Szászváros).